

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wykład monograficzny Perkowski		brak	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Historii Najnowszej Polski			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Historyczny	Etnologia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Piotr Perkowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Wykład			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2015/2016 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Kolokwium (pytania otwarte) na podstawie treści wykładów (ocena zostanie wystawiona na podstawie skali ocen Regulaminu Studiów UG). Prowadzący zwraca uwagę na sposób rozumowania studentów, ich pracę ze źródłem historycznym (zbliżonym do tych, jakie prezentowane były na wykładzie). Elementem oceny kolokwium jest, jak student potrafi wykorzystawać teorie psychologiczne, antropologiczne czy definicje komunizmu przedstawione na wykładzie do analizy materiałów źródłowych. Ponadto prowadzący egzekwować będzie znajomość zadanych studentom tekstów.	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
brak			
B. Wymagania wstępne			
brak			
Cele kształcenia			
Celem zajęć jest przedstawienie różnorodnych i nieoczywistych sposobów postrzegania i badania komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej, w całej jego różnorodności. Wykład ma uczyć, jak można badać codzienne doświadczenie w komunizmie – jak stawiać pytania oraz jakich błędów			

unikać. Ma on również ukazywać różnorodność najnowszej historii Polski i regionu Europy Środkowo-Wschodniej, w tym wielość doświadczeń ludzi i oraz podstawowe trudności w ich analizie i interpretacji, przed jakimi stoi współczesny historyk. Celem jest również naszkicowanie ogólnego obrazu, jakie debaty i jakie badania na temat komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej są współcześnie prowadzone – mowa tu o takich pojęciach jak „komunizm”, „konsumpcja”, „gospodarka niedoboru”, „nowoczesność”, „system komunistyczny”, „państwo opiekuńcze”.

Treści programowe

(I) ILE BYŁO KOMUNIZMÓW (cztery pokojowe transformacje 1989 r. – cztery dyktatury – Polska – Czechosłowacja – NRD – Węgry; dynamika procesu politycznego na przykładzie polskim – cezury 1945–1947, 1948–1955, 1956–1970, 1970–1980, 1980–1989; przełomy polityczne w polskim komunizmie a przełomy w krajach sąsiednich – cztery dyktatury i znaczenie roku 1956; stalinizm jako klasyczna dyktatura XX w.?; doświadczenia trzech pokoleń PRL; specyfika dyktatur schyłku komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej – model posttotalitarny – Siła bezsilnych Václava Havla; czy istniał jeden „system komunistyczny”?)

(II) DOŚWIADCZANIE KOMUNIZMU (komunizm, konsumpcja i nowoczesność – komunistyczne państwo opiekuńcze a dobrobyt; doświadczenie niedoboru jak wyróżnik życia w komunizmie? – Janos Kornai; ambiwalencje w postrzeganiu komunizmu – komunizm jako źródło cierpienia oraz komunizm jako komedia; błąd prezentyzmu w badaniach historycznych; dwa sposoby postrzegania doświadczeń ludzi w przeszłości – czy byli oni tacy sami czy byli inni od współczesnych; dwa sposoby rekonstrukcji doświadczeń – hierarchia potrzeb Maslowe’a oraz rekonstrukcja horyzontu poznawczego; komunizm w Polsce/ Europie Środkowo-Wschodniej a realizacja potrzeb – hipotezy, w tym partyjni i niepartyjni oraz gender – czy w komunizmie dążono do równouprawnienia; społeczeństwo w komunizmie a zachodnie „społeczeństwo ryzyka” Ulricha Becka)

Wykaz literatury

LITERATURA CZYTANA PRZEZ STUDENTÓW

Havel, Václav. Siła bezsilnych i inne eseje. Warszawa: Agora, 2011.

Machcewicz, Anna. Bunt: Strajki w Trójmieście. Sierpień 1980. Gdańsk: ECS, 2015.

LITERATURA DODATKOWA

Beck, Ulrich. Społeczeństwo ryzyka: w drodze do innej nowoczesności. 2. wyd. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2004.

Bren, Paulina. The Greengrocer and His TV. The Culture of Communism after the 1968 Prague Spring. Ithaca: Cornell University Press, 2010.

Brzostek, Błażej. „»Jakoś się wreszcie ułożyło...« Esej o Polsce lat małej stabilizacji”. Polska 1944/45–1989 10 (2011): 263–97.

Fidelis, Małgorzata. Women, communism, and industrialization in postwar Poland. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2010.

Gorsuch, Anne E., i Diane P. Koenker, red. The Socialist Sixties: Crossing Borders in the Second World. Bloomington: University of Indiana Press, 2013.

Lebow, Katherine. Unfinished utopia: Nowa Huta, Stalinism, and Polish society, 1949–56. Ithaca: Cornell University Press, 2013.

Perkowski, Piotr. Gdańsk – miasto od nowa: kształtowanie społeczeństwa i warunki bytowe w latach 1945–1970. Gdańsk: słowo/obraz terytoria, 2013.

Roberts, Andrew. „The State of Socialism: A Note on Terminology”. Slavic Review 64, nr 2 (2004): 349–66.

Efekty kształcenia

(obszarowe i kierunkowe)

H2A_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk humanistycznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej

H2A_W03 Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów

H2A_W07 Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych wytworów kultury właściwe dla tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.

H2A_U04 Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych

H2A_K01 Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób

H1A_K05 Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy

Wiedza

K_W01 Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych

K_W03 Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp.

K_W16 Ma pogłębioną wiedzę o źródłach informacji. Rozumie ich przydatność w badaniach historycznych.

Umiejętności

K_U06 Dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej dziedziny historii, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K08 Docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym

Kontakt